

Jeszcze szereg szczerołów O chorobie marsz. Piłsudskiego

Dziś, gdy imię s. p. marszałka Piłsudskiego jest na ustach wszystkich, osoby z jego bliskiego otoczenia są oczywiście obciążane pytaniami o szczegóły choroby i ostatnie chwile.

Towarzysze lat dawnych opowiadają, że Marszałek w dzieciństwie uważany był za chłopca dość wątłego; stale obawiano się o jego płuca i serce. O chorobie natomiast nerek i żołądka nie było wówczas mowy. Bóle wewnętrzne zaczął Marszałek odczuwać dopiero przed dwoma laty.

Podobno już przed rokiem lekarz domowy dr. Woyczyński powziął podejrzenia co do choroby wątroby i radził, aby w tym kierunku rozpocząć leczenie. Marszałek odpowiedział mu jednak: „Z pana stary wątrobiarz i w każdym widzi pan chorego na wątrobę”.

Marszałek naogół nie lubił lekarstw i lekarzy. Mówił, że musi się sam leczyć, bo lekarze nie mu nie pomogą i sam też chętnie stosował leki domowe.

W ostatnich latach bywały tygodnie, w których czuł się tak źle, że nie jadł prócz herbaty i sucharków. Dlatego opadał z sił i coraz gorzej wyglądał. Od pewnego czasu utrzymywał, że umrze w tym roku, dożywszy tego samego wieku, co ojciec.

Od marca

Dnia 19 marca r. b., w dzień swoich imienin, Marszałek bawił, jak wiadomo, w Wilnie. Tam nastąpiło znaczne pogorszenie w stanie zdrowia. Dostał silnych torsyj i bólów. Jak już podawaliśmy, w kwietniu sprawował prof. Wenckenbach z Wiednia, otoczenie jednak niebardzo wierzyło jego twierdzeniom, że Marszałkowi pozostaje zaledwie kilka tygodni życia. Ciągłe jeszcze liczone na niezwykle silny organizm.

Na Wielkanoc nastąpiło dalsze, bardzo silne pogorszenie, które od tego czasu stale postępowało. Dowodem, jak silny był organizm Marszałka jest fakt, że niemal do ostatnich chwil życia nie leżał on w łóżku. Jeszcze w ubiegłą środę i czwartek przechadzał się powolutku po tarasie pałacu belwederskiego. W piątek był już tak osłabiony, że chodzić nie mógł. Nie chciał jednak leżeć i kazał wozić się w wózku na kółkach.

Ostatnie chwile

Jeżeli chodzi o ostatnie chwile, to, w niedzielę rano było parę godzin tak znacznej poprawy, że projektowano nawet rychły wyjazd do Pikiłszek. W godzinach

M nula ciszy w czasie pogrzebu

W układanym obecnie przez specjalnie powołany komitet programie obchodów żałobnych, uwzględniony będzie udział delegacji poszczególnych warstw społeczeństwa. Wysunięty został projekt urządzenia minuty ciszy narodowej w całej Polsce w chwili, gdy zwłoki Marszałka znajdą się na miejscu wiecznego spoczynku. Przy ustalaniu udziału wojska uwzględniony będzie ostatni hołd wojskowej floty powietrznej w czasie pogrzebu, oddany przez kilkadziesiąt samolotów wojskowych.

Dziś zapadła decyzja co do miejsca i kolejności przemówień najwyższych dostojników państwa w czasie obchodów żałobnych.

Odrzucony projekt

Wczoraj był rozważany projekt przeniesienia zwłok Marszałka Piłsudskiego z Warszawy do Krakowa na barkach b. legionistów. Obliczono, że kondukt żałobny w ciągu 20 dni dotarłby do Krakowa. Droga prowadziłaby z Warszawy przez Radom i Kielce, a stamtąd szlakiem 1 brygady do Krakowa.

Projekt ten jednak upadł, ponieważ Rada Ministrów uchwaliła przewiezienie zwłok marszałka Piłsudskiego koleją.

popołudniowych Marszałek nasył i obudził się o godz. 6-ej wieczorem. Wówczas dyżurny lekarz stwierdził znaczne osłabienie tętna, dowodzące, że zbliża się koniec. Wzwał więc całą rodzinę, która zgromadziła się u łóżka chorego.

Agencja rozpoczęła się o godz.

Kondolencje prasy

W imieniu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism przesłali pp. prezes rady naczelnej Związku Feliks Mrozowski, prezes zarządu głównego Stefan Krzywoszewski i dyrektor Związku Stanisław Kauzik następującą depezę do p. Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej:

„Wstrząśnięci do głębi zgonem Wielkiego Wodza i Sternika Narodu Polskiego w imieniu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism składamy Czcigodnej Pani Marszałkowej wyrazy najgłębszego współczucia i hołdu dla pamięci Wielkiego Męża”.

Równocześnie wysłano do prezesa Rady Ministrów p. Walerego Sławka telegram treści następującej:

„Zgon Wielkiego Wodza i Sternika

8-cj. Książki i rodzina oraz bliższe otoczenie Marszałka rozpoczęło odmawianie modlitw za konających. Marszałek od czasu do czasu otwierał oczy. W pewnym momencie uczynił ruch ręką w stronę żony i córek, jakby je chciał pobłogosławić. 10 minut później nastąpił zgon.

Narodu Polskiego okrywa prasę polską głęboką żałobą. W imieniu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism przesyłamy na ręce Pana Premiera wyrazy najgłębszego hołdu dla pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

W dniu 13 b. m. w imieniu Zw. Dziennikarzy Rzeczypospolitej, prezes Związku red. Ścieżyński, wiceprezes red. Giełżyński i pełniący obowiązki sekretarza generalnego red. Besterman złożyli podpisy w księgze kondolencyjnej.

W dniu 14 b. m. złożyli podpisy: w imieniu Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich prezes Syndykatu red. Grostern, a w imieniu Klubu Sprawodawców Parlamentarnych prezes red. Osbergerowa.

Kardynał Pacelli do p. marsz. Piłsudskiej

CITTA DEL VATICANO, 14.5. (PAT.). Kardynał sekretarz stanu Pacelli wysłał następujący telegram do pani Aleksandry Piłsudskiej:

Jego świątobliwość bierze żywy udział w pani wielkim bólu i dołącza do całego serca swe modły za nie-

odżałowanego marszałka Piłsudskiego zasyła Waszej Ekscelencji i całej rodzinie pociechę apostołskiego błogosławieństwa, do czego pragnę dołączyć wyrazy moich osobistych kondolencji.

(—) Kardynał Pacelli.

Święto Bułgarii

Dzień imienin króla Bułgarii Borysa III

Dziś Bułgaria obchodzi święto imienin króla Borysa III. Młody władca Bułgarii nosi imię wielkiego króla Borysa I, który w IX wieku po Chrystusie zaprowadził w Bułgarii chrześcijaństwo. Dlatego też dzień imienin króla Borysa III ma szczególne znaczenie dla Bułgarii: łączy on imię i obraz swojego młodego władcy z imieniem tego, który dał narodowi nową religię, nowe życie duchowe.

Jego Królewska Mość Borys III jest szczególnie kochany i czczony przez całe społeczeństwo bułgarskie. Jego zdolności nieraz już podkreślano w prasie zagranicznej. Król Bułgarów jest symbolem jedności narodu.

Król Borys III urodził się w r.

1894. Ukończył pierwsze gimnazjum męskie w Sofii. W r. 1911/12 odbył wielką podróż naukową do Azji Mniejszej, na północne brzozy Afryki i na wyspy Kanaryjskie. Wziął udział w wojnie bałkańskiej w r. 1913, a po tej wojnie ukończył Akademię Wojskową w Sofii. W czasie wojny od r. 1915 do 1918 spełniał obowiązki oficera do specjalnych zleceń przy głównej kwaterze wojskowej, wykonywał zlecenia specjalne na placu boju i na terenie politycznym. Król Borys objął panowanie dnia 3 października 1918 r. i od tego czasu do dnia dzisiejszego kieruje z niezwykłą przezornością losami kraju, prowadząc go do jaśniejszej przyszłości.

Pułkownik Lawrence ranny w katastrofie samochodowej

LONDYN, 14.5. (ATE). Wczoraj w hrabstwie Dorset został ranny w katastrofie motocyklowej lotnik Shaw. Przewieziono go w stanie dosyć ciężkim do szpitala. Pod tem nazwiskiem kryje się znany pułkownik Lawrence, który podczas wojny światowej odegrał wybitną rolę wśród Arabów, a następnie był zamieszany w wy-

padki afgańskie. Według „Timesa” rany odniesione przez Shaw - Lawrence'a są bardzo ciężkie. Lawrence niezadowolony z polityki rządu angielskiego w Azji, rzekł się w 1927 roku wszystkich swych godności i wstąpił w charakterze szeregowca do lotnictwa.

Przejazd przez Dardanele przedmiotem rozmów turecko-sowieckich

BUKARESZT, 14.5. (PAT.). — Jak słyhać, sprawa cieśnin była przedmiotem rozmów między tureckim ministrem spraw zagranicznych Arasem a posłem sowieckim w Bukareszcie. Niektóre

koła dyplomatyczne zapewniają, że przedstawiciele Rumunii, Grecji i Jugosławii na konferencji bałkańskiej postanowili poprzeć Turcję w jej akcji w sprawie cieśnin.

400 górników utonąło w zalanym szybie

LONDYN, 14.5. (ATE). Z Tsingtau donoszą: W pobliżu Czecczwan w odległości 80 km. na wschód od Tsinaifu wydarzyła się poważna katastrofa kopalnia-

na. Wskutek zerwania tamy woda zalała szyb. Utonęło 400 górników chińskich i 1 inżynier japoński. Poziom wód podnosił się o 1 metr na sekundę. Akcja ratownicza okazała się niemożliwą. Zachodzi obawa, że liczba ofiar w ludziach jest o wiele wyższa od cyfr początkowo podanych. Kopalnia należy do chińsko-japońskiego towarzystwa górniczego.

Naleźństwo żałobne

W czwartek, 16 b. m. o godz. 10 rano w kościele św. Trójcy przy ul. Królewskiej ks. biskup dr. Burche odprawi nabożeństwo żałobne spowodo- zgonu s. p. Józefa Piłsudskiego.

Pociągi żałobne do Krakowa

Władze kolejowe organizują specjalne pociągi żałobne z różnych punktów kraju do Krakowa. Na pogrzb do Krakowa, jak należy przypuszczać, wyjedzie z całej Polski kilkadziesiąt tysięcy osób. Projektuje się, aby wyjeżdżający na pogrzb mogli nocować w wagonach kolejowych.

Żałoba w Sądzie

Wczoraj na sali pierwszej Sądu Okręgowego w Warszawie odbyło się ogólne zgromadzenie sędziów pod przewodnictwem prezesa Tadeusza Kamińskiego, z udziałem wszystkich sędziów okręgowych, prokuratorów, sędziów okręgowych śledczych, sędziów grodzkich, asesorów sądowych, urzędników sądowych i prokuratury, oraz aplikantów sądowych.

Zgromadzeni, powstawszy, w skupieniu wysłuchali orędzia p. Prezydenta R. P. oraz krótkiego przemówienia prezesa Kamińskiego i powzięli uchwałę następującej treści: „Utrunamy Tego, który mieczem swoim wywalczył niepodległość Państwa i wyrzucił granice jego, a wielkim myślnem i sercem i nieustannym trudem zbudował terniejszość Polski i podważył jej wielkiej przyszłości — ślubujemy wyżyć wszystkie siły, aby wielkopomne dzieło Jego życia trwało i rozwijało się, póki starczy tchu w piersiach naszych”.

Znaczny sukces komunistów w wyborach miejskich we Francji

PARYŻ, 13.5. (ATE). Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ogłosiło o godz. 2-jej w nocy wyniki wyborów w 691 gminach o ludności ponad 5000 na ogólną ilość 858 gmin. Większość otrzymali komuniści różnych odcieni w 66 gminach, socjaliści Leona Bluma w 143 gminach, neo-socjaliści w 14 gminach, republikanie socjalni w 27 gminach, niezależni radykalowie-socjalni w 38, grupa radykalów społecznych w 169, republikanie lewicowi w 119, demokraci ludowi w 7, unja republikańska Marina w 58, konserwatyści w 8 i różne drobne grupy w 13 gminach. Straty i zyski poszczególnych partii przedstawiają się w sposób następujący: komuniści zyskali 31 a stracili 1, socjaliści zyskali 20 a stracili 29, republikanie socjalni zyskali 4 a stracili 15, neo-socjaliści zyskali 2, a stracili 3, radykalowie społeczni zyskali 21 a stracili 37, niezależni radykalowie społeczni zyskali 10 a stracili 8, republikanie lewicowi 31 i 41. Zyski demokratów ludowych wynoszą 3, grupa Marina uzyskała 16 a straciła 26. Konserwatyści stracili 1, drobne grupy zyskały 13 a straciły 1 gminę.

Wyniki wyborów do rady miejskiej w Paryżu przedstawiają się w sposób następujący: komuniści 8 (dotychczas 1), niezależni komuniści 6 (dotychczas 8), socjaliści 5 (3), neo-socjaliści 3 (4), republikanie socjaliści 6 (7), radykalowie społeczni 6 (5), niezależni radykalowie społeczni 4 (5), republikanie lewicowi 23 (26), demokraci ludowi 2 (2), grupa Marina 22 (16), niezależni 4 (2), konserwatyści 1 (1). Należy nadmienić, że po zmianie ordynacji wyborczej rada miejska Paryża liczy 90 a nie 80 członków, jak poprzednio.

Wyniki wyborów stwierdzają że grupa Marina otrzymała swój stan posiadania. Komuniści zaś odnieśli pewien sukces. Definitywne rezultaty wszystkich gmin będą znane dopiero w godzinach południowych. Minister Herriot został wybrany w Lyonie.

Instruktorzy szwedzcy w Abisynji

SZTOKHOLM, 14.5. PAT. „Svenska Dagbladet” donosi, że szwedzki generał Sirgin, doradca cesarza Abisynji, ze względu na zły stan zdrowia opuszcza Addis-Abebe. Oficerowie szwedzcy instruktorzy pozostają na miejscu.

Już nie banda Ale armja złoczyńców

TOKIO, 14.5. (PAT.). Policja aresztowała 4000 uczestników bandy złoczyńców, którzy przez szantaże terroryzowali szerokie kręgi ludności stolicy.

Prasa francuska o marsz. Piłsudskim Z Francji trudno było go zrozumieć

PARYŻ, 14.5. (PAT.). — Prasa francuska pisze dalej o zgonie marszałka Piłsudskiego.

„Le Temps” w artykule wstępnym pisze: „Wraz z marszałkiem Piłsudskim znika nie tylko jedna z najbardziej charakterystycznych osobistości wskreszonej Polski, ale także jedna z najsilniejszych osobistości tej nowej Europy, która się tworzy od 20 lat wśród zamętu moralnego i społecznego, wśród największych wstrząsów w historii. Marszałek Piłsudski jest człowiekiem wyjątkowym w ramach nadzwyczajnej epoki. Trzeba będzie pewnego dystansu, by go prawdziwie zrozumieć, aby wyrobić sobie dokładne pojęcie o jego osobowości i o jego działaniu. Tak jak go się widzi jednak w głównych etapach pełnego przebiegu życia, nabiera on nadzwyczajnego wyrazu, mogącego uderzać w wyobraźnię mas, bo o ile można sobie wyjaśnić jego czyn i słowa i siłę, jaka w nim była, widzi się,

że zaletami, którym zawdzięczał on powodzenie w swojej zawiązującej karierze, były: śmiałość nie zatrzymująca się przed żadnymi przeszkodami, odwaga, będąca na wysokości wszystkich niebezpieczeństw, i dzika, nieposkromiona energia, zdolna pokonać wszelkie opór. Są to główne zalety, które czynią prawdziwym wodzem tego, kogo okoliczności wysuwają do pierwszego szeregu we wszelkich walkach narodowych. Tego rodzaju osobistości nie można mierzyć ogólną miarą. Marszałek Piłsudski był wodzem w całym znaczeniu tego słowa.

Publicysta Bainville pisze w „La Liberté”, że marszałek Piłsudski był wcieleniem Polski. Gdy się nań społgdało z Francji, było może trudno go zrozumieć, ale w sytuacjach niezwykłych trzeba ludzi, którzy wybijają się ponad przeciętną miarę. Polska znalazła takiego człowieka.

Udział Jugosławii w pogrzebie

BIAŁOGRÓD, 14.5. (PAT.). Agencja Avala donosi: Senat Jugosławii na pogrzebie marszałka Piłsudskiego reprezentować będą wiceprezydent

Senatu Ploj i senatorowie Popowicz, Nenice i Iwkowicz, Skupszyn deputowani Dmitrijewicz, Stelanowicz, Sokicz i Kowacz.

Porozumienie lotnicze między Francją a Włochami

RZYM, 13.5. (PAT.). Mussolini i gen. Denain podpisali dziś konwencję lotniczą włosko-francuską.

PARYŻ, 14.5. (ATE). Dzienniki witają z zadowoleniem podpisanie włosko-francuskiego układu lotniczego. Dzienniki donoszą, że w dniu 1 czerwca zostanie otwarta wspólna stała komunikacja lotnicza na linii Rzym — Paryż. Lot będzie trwał 5 godzin.

Korespondent rzymski „Matin’a” zaznacza, że porozumienie

lotnicze francusko-włoskie nie ogranicza się tylko do morza Śródziemnego, lecz dotyczy również komunikacji z południową Ameryką. Niektóre kwestje nie zostały jeszcze ostatecznie załatwione i będą przedmiotem dalszych rokowań. „Matin” zaznacza, że nie należy mówić o pakcie francusko-włoskim, ponieważ określenie to jest nieścisłe. W myśl uchwały konferencji w Stresie, pakt lotniczy ma być zawarty w szerszych ramach przez kilka państw.

Min. Laval na Kremlu konferuje z przedstawicielami Sowietów

MOSKWA, 14.5. (PAT.). — Dziś w południe min. Laval odbył przeszło dwugodzinny rozmowę z Stalinem i Molotowem w obecności Litwinowa, Potiemkina, Lége-ra i Alphanda. Omówiono sytuację ogólną - europejską, szczegó-

nie uwzględniając stosunki sowiecko-francuskie. Bardziej szczegółowych wiadomości o tej rozmowie narazie brak. Rozmowa odbyła się w gabinecie Molotowa na Kremlu, poczem premier sowiecki wydał śniadanie na cześć gości francuskich.

Akt oskarżenia przeciwko 19 osobom Zamieszanym w afere Stawiskiego

PARYŻ, 14.5. (PAT.). Prokuratura przedstawiła akt oskarżenia przeciwko 19 osobom, zamieszkanym w afere Stawiskiego, za-

rzucając im wszystkim fałszerstwa i oszustwa. Proces przed sądem przysięgłych rozpocznie się w październiku r. b.

Wywóz srebra z Włoch został zakazany

RZYM, 14.5. (PAT.). Ogłoszono dekret, zakazujący wywozu srebra i monet srebrnych. Podróżni, opuszczający Włochy, będą mogli zabrać z sobą nie więcej, niż 50 li-rów w monetach srebrnych.

LONDYN, 14.5. (PAT.). Agencja Reutersa donosi z Rzymu, że zakaz wywozu srebra z Włoch został wywołany przez znaczne zapotrzebowanie srebra dla kolonii włoskich.

Autonomia wysp Filipińskich

MANILA, 14.5. (PAT.). Zgromadzenie przedstawicieli wysp Filipińskich zgłosiło 50 przeciw 1 ratyfikowało ustawę o autonomii wysp.

Pomimo przygotowań żywiołów radykalnych nie doszło do żadnych manifestacji przeciw ustawie.